

Niksar Ayvaz Park İçin Bir Tasarım Önerisi

Gizem CENGİZ GÖKÇE^{1*}, Nurhan KOÇAN²

¹ Bartın Üniversitesi, Mühendislik, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü, 74100, Bartın

² Bartın Üniversitesi, Mühendislik, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü, 74100, Bartın

¹ <http://orcid.org/0000-0001-9888-8623>

² <http://orcid.org/0000-0001-9433-7007>

*Sorumlu yazar: gcengiz@bartin.edu.tr

Araştırma Makalesi

Makale Tarihiçesi:

Geliş tarihi: 28 Ekim 2020

Kabul tarihi: 27 Kasım 2020

Online Yayınlanma: 15 Aralık 2020

Anahtar Kelimeler:

Kent parkı

Peyzaj tasarımı

Açık ve yeşil alan

Kent kimliği

Niksar (Tokat)

ÖZET

Kent parkları kentsel yaşam kalitesinin artırılmasında insanlara sunduğu çeşitli aktivitelerle önemli bir yer tutmaktadır. Her yaş grubuna hitap eden, bireylerin tek başına ya da grup olarak etkinlikler düzenlemesine fırsat sağlayan ve bitkisel materyal ile bir bütünlük arz eden kent parkları; tasarlanmış yeşil alanlardır. Tokat ili Niksar ilçesinde bulunan Ayvaz Parkı, kentlilerin yıllardır kullandığı Ayvaz doğal mineral su kaynağının da yer aldığı bir alandır. Park mevcut durumda fiziksel olarak bozulmuş, eski ve yetersiz donatılarıyla bakımsız haldedir. Alan için hazırlanan peyzaj tasarım projesiyle, Ayvaz Parkı'nı eski önemine ve kullanım düzeyine ulaştırmak ve fiziksel yapısında iyileştirme yapmak hedeflenmiştir. Bu hedef doğrultusunda, kentin kimliğini de pekiştirecek ve kültüre sahip çıkan bir proje konsepti benimsenmiştir. Çalışmada bu kapsamda ilk olarak 1/1000 ölçekli imar planı üzerinden alana ait proje altlığı çıkarılmıştır. Daha sonra arazi sörveyi kapsamında; yerinde gözlem ve anket çalışması yapılmıştır. Arazi çalışmaları sırasında elde edilen veriler ışığında Google Earth görüntüleri üzerinden mevcut durum analizi yapılmıştır. Alanın olumlu ve olumsuz yönleri GZFT analizi ile değerlendirilmiştir. Yapılan tüm değerlendirmeler ve görüşmelerle alan kullanımına ilişkin ihtiyaç programı oluşturulmuştur. Stüdyo ortamında yapılan eskiz çalışmaları sonrasında Ayvaz Parkı Peyzaj Tasarım Projesi hazırlanmıştır. Projenin çizimi ve görselleştirmesinde; AutoCad 2017, Photoshop CS5, Sketch Up ve Lumion yazılımları kullanılmıştır. Projenin sonuçları bitkisel uygulama projesi, yapısal uygulama projesi, kesit-detay çizimleri ve üç boyutlu modellemeler şeklinde sunulmuştur. Ayvaz Park Peyzaj Tasarım Projesi; kent ile alanın doğal ve kültürel peyzaj özelliklerinin korunması, geliştirilmesi ve sürdürülebilir kullanımı açısından önem taşımakta, bu özelliklerin kent kimliği desteklenerek gelecek nesillere aktarılması konusunda da katkı sağlamaktadır.

A Design Proposal for Niksar Ayvaz Park

Research Article

Article History:

Received: 28 October 2020

Accepted: 27 November 2020

Published online: 15 December 2020

Keywords:

Urban park

Landscape design

Open and green space

Urban identity

Niksar (Tokat)

ABSTRACT

Urban parks have an important place in increasing the quality of urban life with the various activities they offer to people. Urban parks that appeal to all age groups, provide the opportunity for individuals to organize activities alone or as a group, and have an integrity with plants; are designed green areas. Ayvaz Park, located in Niksar district of Tokat province, is an area where the Ayvaz natural mineral water source is also located. The park is currently physically damaged and neglected with old and insufficient urban equipment. With the landscape design project prepared for the study area, it is aimed to bring Ayvaz Park to its former importance and level of use and improving its physical structure. In line with this goal, a project concept that will reinforce the urban identity and protect the culture has been adopted. In this context, firstly, the project base of the study area was

created on the 1/1000 scale master plan. Later, within the scope of the survey; on-site observations and questionnaire were made. In the light of the data obtained during the field studies, the current situation analysis was made on Google Earth images. The positive and negative aspects of the field were evaluated with SWOT analysis. The requirement program regarding the land use of the area was created after all the evaluations and interviews which made. Ayvaz Park Landscape Design Project was prepared after the sketches made in the project studios. In the drawing and visualization of the project; AutoCad 2017, Photoshop CS5, Sketch Up and Lumion software were used. The results of the project are presented in the form of planting design project, structural application project, section-detail drawings and three-dimensional modeling. Ayvaz Park Landscape Design Project; It is important in terms of the protection, development and sustainable use of the natural and cultural landscape characteristics of the city and the area, and it also contributes to hand down these features to next generations by supporting the urban identity.

To Cite: Gökçe GC., Koçan N. Niksar Ayvaz Park İçin Bir Tasarım Önerisi. *Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi* 2020; 3(2): 154-163.

1. Giriş

Açık ve yeşil alanlar, rekreasyonel aktivitelerin gerçekleştiği alanlar olarak insanların sosyo-kültürel gelişimini desteklemektedir. Özellikle yoğun kent yaşamının baskısı altında olan ve psikolojik olarak etkilenen bireyler için açık alanların önemi büyüktür. Bu alanların ekolojik bakış açısıyla fonksiyonel olarak tasarlanmaları bireylerin gelişimi ve doğal kaynakların sürdürülebilirliği [1,2] üzerinde olumlu etki yapmaktadır [3]. Kalkınma ve gelişme odaklı projelerin planlama ve uygulama aşamalarında, yeşil alanlara gereken özenin gösterilmesiyle, bireyler üzerinde uzun vadede görülebilecek ve telafisi mümkün olmayan hasarların önüne geçilebilecektir [4]. Bununla birlikte açık ve yeşil alanlar, kent kimliğinin oluşması ve kentin yapıları ile yeşil alanları arasında dengenin sağlanması hususunda da pozitif etkiye sahiptir [5]. Kent kimliğinin oluşmasında sosyal ilişkilerin de etkisi olduğu görülmektedir. Bu da, onun kent kültürünün bir parçası olduğunu gösterir [6]. Kentlilik bilincinin oluşması ve bununla birlikte kent kimliğinin gelişmesi için toplumsal bütünleşme sağlanmalıdır. Bu bağlamda bir kenti paylaşan bireyleri bir araya getirecek alanların varlığı önemli ve gereklidir [7]. Kentsel kimlik düşünüldüğünde ilk olarak o yerin özgünlüğü ve diğerlerine kıyasla farklılıkları sorgulanmaktadır [8,9]. Kent kimliğinin bileşenleri, ait oldukları bölgenin ve o bölge halkının yaşam biçimi haline gelmektedir. Bu bileşenler, sistemli bir şekilde saptanarak, kent içerisindeki açık ve yeşil alanların düzenlenmesinde kullanılmalıdır [10,11]. Kentlerde bulunan açık ve yeşil alanlarda peyzaj tasarım çalışmalarının yapılması, bir kent kimliği inşa etme çabası olarak

değerlendirilmektedir. Bu durum, modern yaşamın da göstergesidir [12]. Peyzaj tasarımlarında, doğal peyzaj elemanları yapısal materyalle desteklenerek çeşitli amaçlarla yeniden düzenlenmektedir. Tasarımın en temel amacı alanın iyi kullanımı ve bunu yaparken de kaynakların korunmasıdır. Bu temel gereksinim doğrultusunda kentsel peyzaj tasarım çalışmaları kapsamında her yaşta bireye hitap edebilecek kent parklarının oluşturulması konusu ayrıca önem kazanmaktadır.

Bu çalışmada; Tokat ili Niksar ilçesinde yer alan Ayvaz Parkı'nı parkta yapılacak peyzaj tasarım çalışmaları ile eski önemine kavuşturmak hedeflenmiştir. Önceleri kullanım olanakları ve çeşitliliği ile halkın yoğun olarak tercih ettiği alan, son yıllarda fiziksel kalitesini kaybetmiş, donatıları eksik ve bakımsız kalmış veya tahrip olmuştur. Bunların sonucunda park kullanıcıların ihtiyaçlarına yeterli olarak karşılayamadığı için atıl hale gelmiştir. Çalışmanın hedefine yönelik olarak, Ayvaz Parkı'nın mevcut durumunu iyileştirmek ve geliştirmek amacıyla bir peyzaj tasarım projesi hazırlanmıştır. Böylelikle parkın daha önceki kullanım yoğunluğuna ulaşması ve alanda yer alan su kaynağı ve bitki dokusunun korunması, kullanıcıların alandan memnun ayrılması ve alanın kentsel açık yeşil alan sistemine daha fazla katkıda bulunması planlanmaktadır.

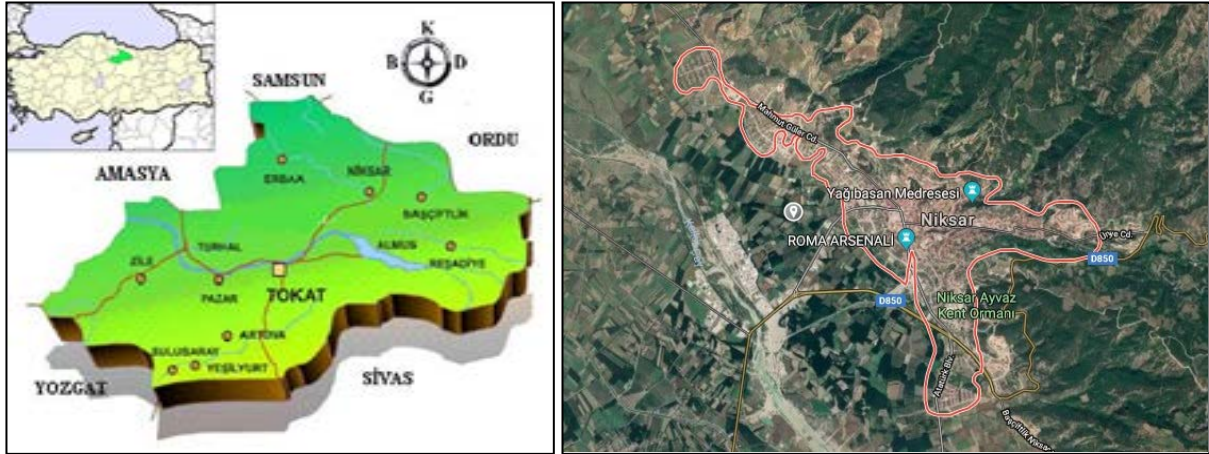
2. Materyal ve Metot

2.1. Materyal

Çalışmanın ana materyalini Tokat ili Niksar ilçesinde bulunan Ayvaz Parkı rekreasyon alanı

oluşturmaktadır. Şekil 1’de çalışma alanının ülke ve il içinde konumu gösterilmiştir. Şekil 2’de ise

Ayvaz Parkı konumu ve yakın çevre ilişkisi ile parktan genel bir görünüm yer almaktadır.

Şekil 1. Çalışma alanının ülke ve il içindeki konumu

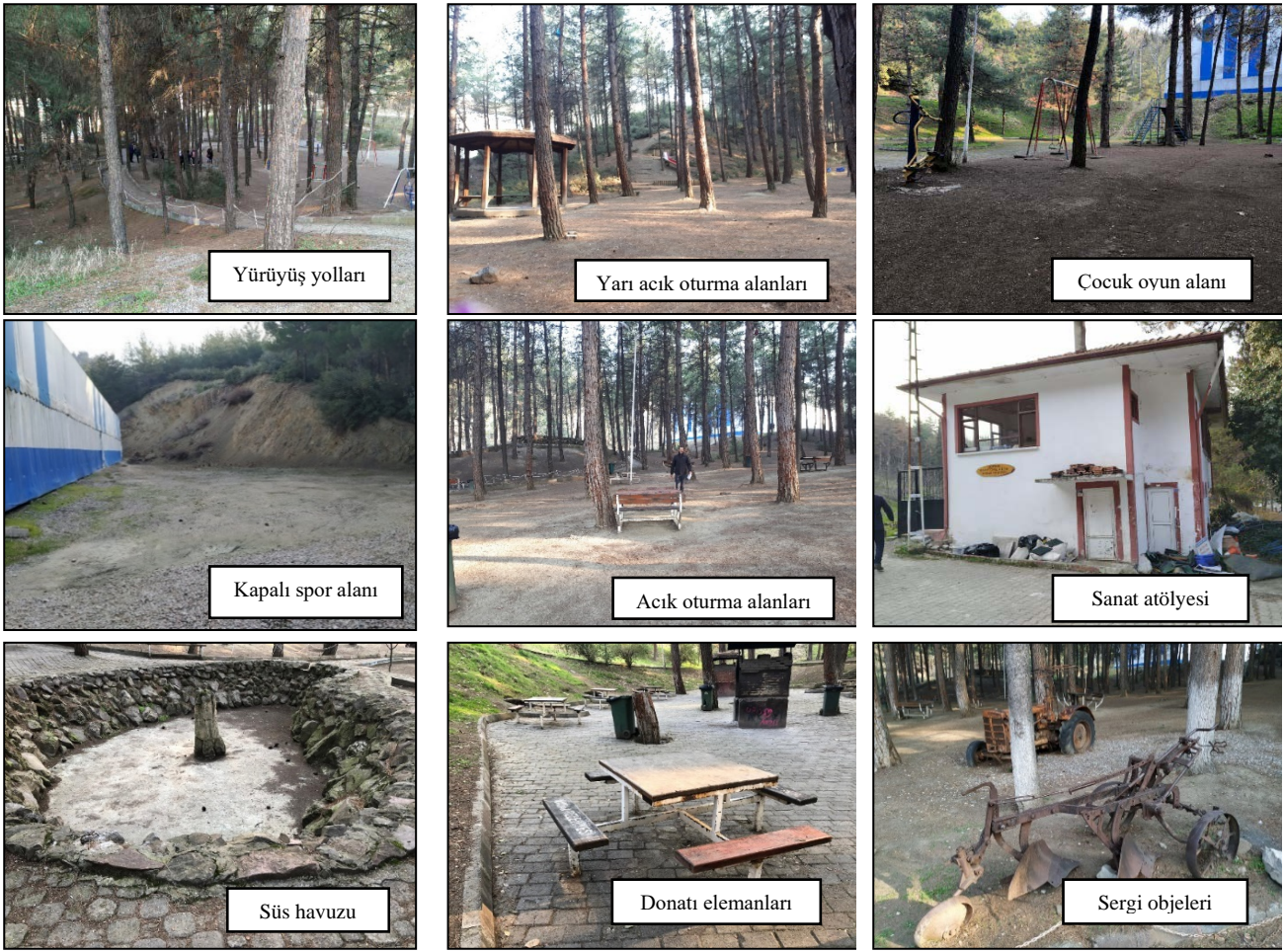
Orta Karadeniz Bölgesi’nde yer alan Tokat ili Niksar ilçesi, 1861 yılında kurulmuş olup 955 km²’lik yüz ölçüme sahiptir. 350 m. rakımda bulunan Niksar’ın, kent merkezine uzaklığı 56 km.’dir [13].

Niksar, bulunduğu konuma da bağlı olarak Karadeniz iklimi ile karasal iklim arasında bir geçiş iklimi özelliği göstermektedir. Kışlar ılık ve yağışlı iken yazlar sıcak geçer. İlçe her ay yağış almaktadır [13, 14]. Niksar, tektonik açıdan Türkiye’nin en aktif fay hatlarından “Kuzey

Anadolu Fay Hattı” üzerinde yer almaktadır [15]. Bu nedenle de Niksar kentinde, daha önce geçirmiş olduğu depremlere de bağlı olarak deprem riski hep gündemdedir. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) 2019 verilerine göre Niksar’ın nüfusu 65,308 kişidir. Nüfusun, % 49,66’sı erkek, %50,33’ü kadındır [16]. Çalışma alanında yapılmış fotoğrafa dayalı sömürme çalışmasında, alanın mevcut durumuna ilişkin görüntüler alınmıştır (Şekil 3).

Şekil 2. Ayvaz Parkı konumu ve yakın çevre ilişkisi ile parktan genel görünüm

Şekil 3. Çalışma alanının mevcut durumundan görünüm

2.2. Metod

Çalışma veri toplama, analiz, değerlendirme ve sonuç olmak üzere 4 aşamada gerçekleştirilmiştir. Öncelikle konuya ve çalışma alanına ilişkin literatür taraması yapılmıştır. Araziye yapılan veri toplama çalışmalarında ise belediye yetkilileri ve yerel halkla görüşmeler yapılarak kullanıcı istekleri ve alana ilişkin beklentiler belirlenmiştir. İlçenin sahip olduğu 65,308 kişilik nüfusa göre, anketler uygulanırken örneklem büyüklüğü Sınırlı Toplumlarda Örnek Büyüklüğü'nü veren formül kullanılarak belirlenmiştir [17,18]. %95 güven aralığında ve %10 hata payı göz önüne alınarak, toplamda yerel halka en az 96 adet anket uygulanması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Arazi çalışmaları sırasında alan kullanıcılarından toplam 100 kişiye ulaşılarak anket çalışması yapılmıştır. Elde edilen sonuçlar değerlendirilmiştir. Kullanıcı isteklerinin belirlenmesinde Türkiye'deki ve uluslararası park örnekleri üzerinde yapılan incelemelerle, kent parklarında en fazla yer alan kullanımlar ve etkinlikler belirlenmiş ve görüşmeler esnasında kullanıcılara bu örnekler üzerinden fikir beyan etmeleri sağlanmıştır. Bunun dışında serbest

sorularla kişilerin kendi fikirleri de sorulmuş kent parkı kullanımına uygun olan yanıtlar değerlendirmeye alınmıştır. İkinci aşama olan analiz aşamasında, arazi çalışması öncesinde yapılan araştırmalar ve arazide yapılan sörvey çalışması ile elde edilen verilere dayanarak alana ilişkin GZFT analizi yapılmıştır. Üçüncü aşamada; alanın mevcut durumu ile sahip olduğu potansiyeller değerlendirilerek bir konsept ve konseptte göre tasarım ilkeleri belirlenmiştir. Son aşamada ise; eskiz çalışmaları yapılarak Ayvaz Park için tasarım alternatifleri üretilmiştir. Kesinlik kazanan proje çizimleri AutoCad 2017 programı kullanılarak bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Projenin nihai hali, SketchUp ve Lumion yazılımıyla modellenmiş ve Photoshop CS5 programıyla sunuma hazırlanmıştır.

3. Bulgular

Niksar Ayvaz Park alanı 1400 yıllık geçmişe sahip olan "Ayvaz Su"yun yer aldığı bir park alanıdır. Sahip olunan bu potansiyele bağlı olarak Niksar Ayvaz Parkı Peyzaj Tasarım Projesi'nin konsepti "Ayazma: Kutsal Su" olarak belirlenmiştir. Alan, tarihçesine atıf yapan ve

ekolojik çözümler sunan kullanımlara yer verilerek tasarlanmıştır. Yapılan tasarımlarla alanda bulunan “Ayvaz Su” ön plana çıkarılmıştır. Çalışma alanının sahip olduğu olumlu ve olumsuz özellikler ile alan için fırsat ve tehdit olarak

görülen durumların ortaya konulması ve analiz edilerek bunlara ilişkin düzenlemeler yapılması amacıyla GZFT Analizi yapılmıştır (Tablo 1).

Tablo 1. Çalışma alanına ilişkin yapılan GZFT Analizi

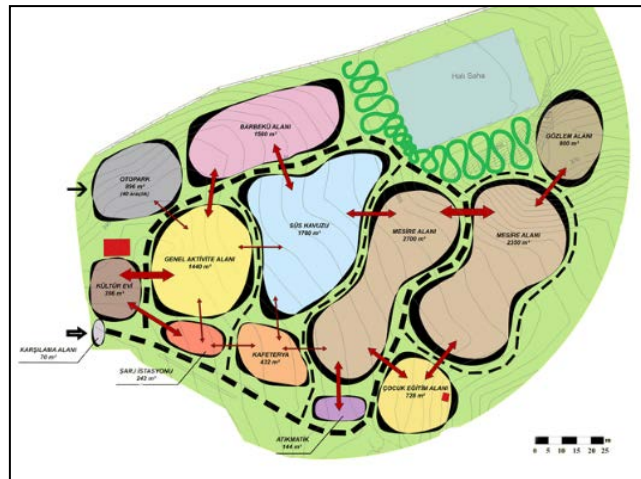
Güçlü Yönler	<ul style="list-style-type: none"> – Alanın şehir merkezine yakınlığı. – Alanın sakin bir ortama sahip olması. – Alanın güneşlenme süresinin uzun olması. – Alanda doğal bitki örtüsünün çeşitliliği. – Alanın manzaraya hâkim olması. – Alanın topoğrafik yapısının ve toprak özelliklerinin bitkilendirmeye uygun olması. – Alanın kullanıcı isteklerini karşılayabilecek potansiyele sahip olması. – Alanda su kaynağının varlığı.
Zayıf Yönler	<ul style="list-style-type: none"> – Alan içi güvenliğin sağlanamaması. – Çevrenin bakımsızlığı. – Alanın bulunduğu konum dolayısıyla deprem kuşağında olması.
Fırsatlar	<ul style="list-style-type: none"> – Yerel yönetimin alanın geliştirilmesi için destek olması. – Son yıllarda millet bahçesi kavramının gelişmesi. – Yakın çevrede aynı özelliklerde başka bir alanın olmaması. – Ulaşım arterlerinin alana yakınlığı.
Tehditler	<ul style="list-style-type: none"> – Alan ve yakın çevresinde alan büyüklüğüne bağlı güvenlik problemi. – Alan çevresindeki alt yapı çalışmalarının mevcut bitki örtüsüne olan olumsuz etkisi.

Arazi çalışmaları sırasında alan kullanıcılarıyla yapılan ankette elde edilen sonuçlar değerlendirilmiştir. Mekânsal sorunlar ve eksikliklere ilişkin olarak yöneltilen önermelerde yeşil alanların bakımsız oluşu %62’lik oranla ilk sırada yer almıştır. Kullanım çeşitliliğinin azlığı %58 oranında dile getirilirken, güvenlik yetersizliği %56 oranına sahip olmuştur. Güvenlik yetersizliği, mekânsal bir sorun olarak bu oranda dile getirilmesine rağmen aydınlatma sorunları %36’lık oranla son sırada yer almıştır.

Proje sürecinde, ihtiyaç listesi ve alan kullanım kararları verilirken anket sonuçları göz önünde tutulmuştur. Buna göre; kullanıcıların park alanında görmek istediği kullanımların

belirlenmesine yönelik önermeler arasında açık-kapalı oturma alanları %79’luk oranla ilk sırada yer almıştır. Bu değeri çocuk oyun alanı (%77), spor alanı (%76) ve piknik alanı (%68) takip etmiştir. Su yüzeyleri (%50) ve sanatsal objeler (%44) önermeleri ise son sırada yer almıştır.

Projede, oluşturulan ihtiyaç programına göre alan kullanımları belirlenmiştir. Belirlenen kullanımların leke plan aşamasında (Şekil 4) birbirleriyle ilişkileri kurulmuş ve mekân organizasyonu yapılmıştır. Projede yer alacak kullanımlar; Barbekü Alanı, Mesire Alanı, Genel Aktivite Alanı, Süs Havuzu, Otopark, Gözlem Alanı, Çocuk Eğitim Alanı, Kafeterya, Kültür Evi, Atıkmatik, Karşılama Alanı’dır.

Şekil 4. Leke Plan aşaması

Girişler: Niksar Ayvaz Parkı çalışma alanının batısında 1 adet yaya girişi ve 1 adet araç girişi bulunmaktadır. Alanda yer alan ana aks 2.5 m, ara aks ise 1.5 m olarak tasarlanmıştır. Bu yollar alanı tamamen dolaşmakta ve böylelikle tüm alana erişim sağlanmaktadır.

Barbekü Alanı: Alan yaklaşık 1560 m² olarak düşünülmüştür. Alanda kuzey batı yönünde bulunan barbekü alanında 10 adet kamerye kullanılmıştır. Bu kameryelerin içinde barbekü ocakları da yer alacaktır.

Mesire Alanı: Alan yaklaşık 5050 m² olarak planlanmıştır. Alanın doğusunda bulunan mesire alanında 33 adet piknik masası konumlandırılmıştır. Alan kullanıcıların rekreasyon ihtiyaçlarını giderebilecekleri sakin ve doğal bir alan olarak tasarlanmıştır. Alanda belli noktalarda kuş evleri bulunmaktadır.

Genel Aktivite Alanı: Alan yaklaşık 1440 m² olarak planlanmıştır. Alanın batısında bulunan kısım genel aktivite alanı olarak tasarlanmıştır. Alan çocuk oyun alanı (ağaç evler, ahşap köprüler vb.) ve spor alanını (fitness aletleri vb.) içeren bir aktivite alanı olarak planlanmış olup kentin kimliğini yansıtan “Kültür Evi” ile bir arada ele alınmıştır. Alanda kullanılacak tüm donatılar kimliğe ve konseptine uygun olarak seçilmiştir.

Çocuk Eğitim Alanı: Alan yaklaşık 728 m² olarak planlanmıştır. Çocuk eğitim alanı proje alanının güneyinde bulunmaktadır. Çocukların dikkatini çekebilmek, dört mevsimi hissettirebilmek amacıyla iglo evi, sera ve eğitim alanına yer verilmiştir. Bu alanlara iglo evinden geçiş sağlanmaktadır.

Gözlem Alanı: Alan yaklaşık 800 m²'dir. Alanın kuzey doğu yönünde bulunan bölge gözlem alanı olarak planlanmıştır. Tarihi Tokat Evleri'nde kullanılan ahşap malzemeye bağlı kalarak gözlem kuleleri oluşturulmuştur.

Karşılama Alanı: Alanın batı yönünde bulunan ana giriş noktasında 70 m²'lik bir alan olarak planlanmıştır. Bu alan görkemli ve tarihi yansıtan yapısı ile kullanıcıları alana çekmektedir.

Tasarımda Mühr-ü Süleyman ve tarihi yansıtan işlemler kullanılmıştır.

Kültür Evi: Alan yaklaşık 396 m² olarak planlanmıştır. Kültür evi alanın batısında bulunmaktadır. Niksar'ın tarihi kimliğini taşıyan “Niksar Evi” şeklinde tasarlanmış kültür evi binası sergi ve diğer etkinliklerde toplanma noktası olarak kullanılacaktır.

Kafeterya: Alan yaklaşık 432 m² olup alanın güneyindedir. Kullanıcıların alanda yeme içme ve genel ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri tarihi dokuya uygun bir yapı olarak tasarlanmıştır. Bu alan içinde şarj istasyonunu da barındırmaktadır.

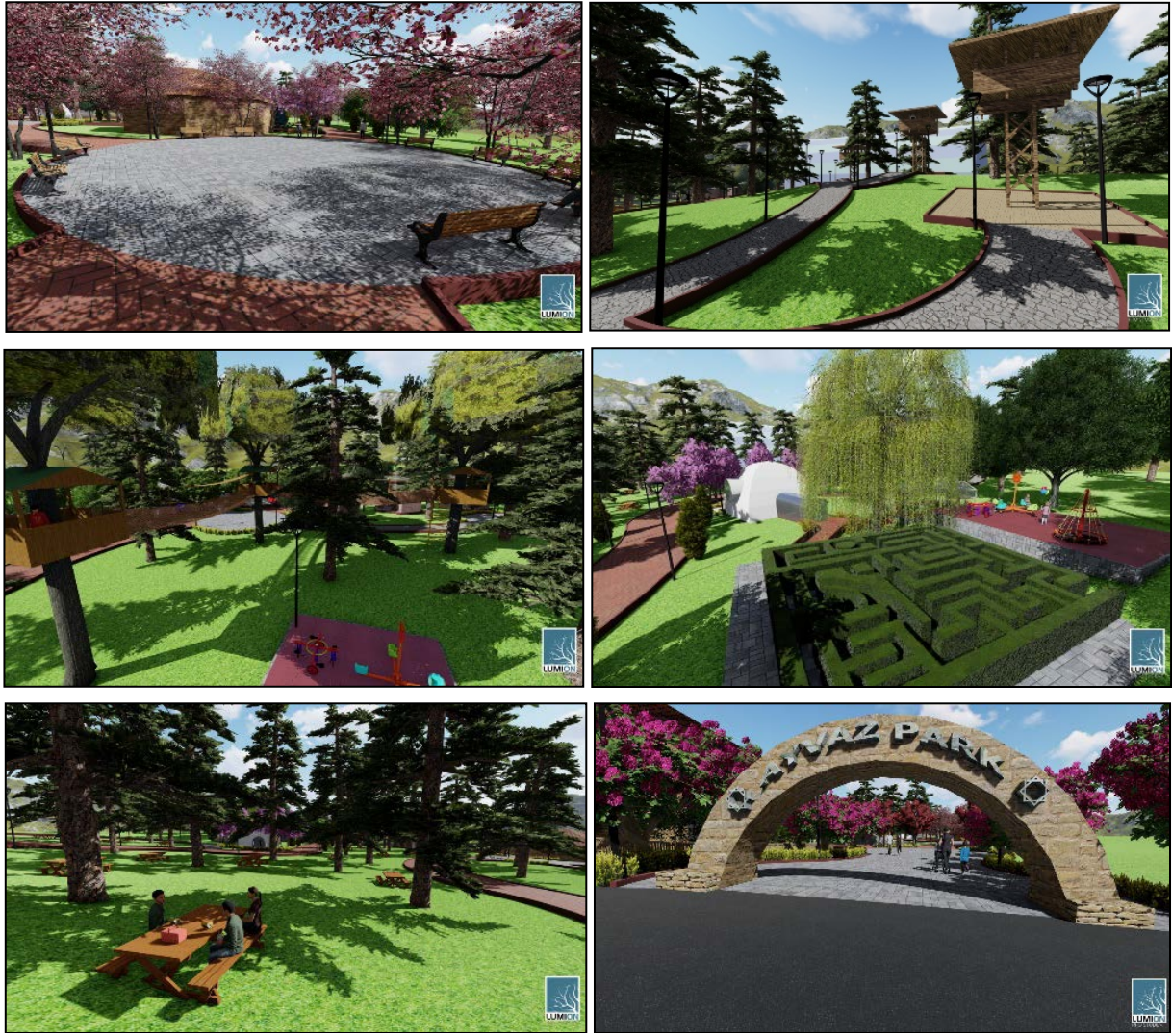
Otopark: Alanın kuzey batı yönünde bulunan otopark 29 araç kapasiteli olarak planlanmıştır. Bu alan, ulaşımın kolaylığı ve konumu da düşünülerek planlanmıştır.

Şarj İstasyonu: Alanın güney batı yönünde bulunan şarj istasyonu 242 m² olarak planlanmıştır. Bu alanda, kullanıcıların teknolojik cihazlarını ve engelli kullanıcıların araçlarını şarj edebilecekleri bir alan oluşturulmuştur.

Süs Havuzu: Alan yaklaşık 1780 m²'dir. Alanın merkezinde bulunan süs havuzu genişletilmiş ve işlev kazanmıştır. Ayvaz parkının ismini aldığı “Ayvaz Su”yun varlığı nedeniyle mevcutta bulunan ve doğal görünüme sahip olan havuz ve su yolları restore edilip biyolojik havuz olarak yeniden kullanıma sunulmuştur.

Atıkmatik: Alan yaklaşık 144 m² olarak planlanmıştır. Atıkmatiklere alanın güneyinde yer verilmiştir. Kullanıcıların geri dönüşüme sağladıkları katkıyı arttırabilmek amacıyla, geri dönüşüme kazandırdıkları her materyal için puan verilecektir. Kullanıcılar topladıkları puanları alan içerisinde çeşitli alanlarda ve donatılarda kullanabilecektir.

Bu kullanımlar proje süreci içerisinde Kesin Proje (Şekil 5) aşamalarında tasarlanarak son şekillerini almıştır. Şekil 6'da proje alanına ait AA' ve BB' kesitleri yer alırken Şekil 7'de peyzaj tasarım projesine ait üç boyutlu görünüm vermiştir.

Şekil 7. Peyzaj tasarım projesine ait üç boyutlu görseller

Tablo 2. Projede kullanılan bitki (Ağaç, ağaççık ve çalı) türleri

Latince Adı	Türkçe Adı	Boyut	Ade t	Kullanım Amacı
<i>Acer campestre</i>	Ova Akçaağacı	Boy: 10-12 m Tepe Tacı: 4-6 m	8	Rüzgar perdesi ve gölgeleme.
<i>Acer negundo</i>	Dışbudak Yapraklı Akçaağaç	Boy: 12-15 m Tepe Tacı: 6-9 m	22	Gölgeleme, otopark bitkilendirmesi, yol ağaçlandırması.
<i>Acer palmatum</i>	Yıldız Yapraklı Japon Akçaağaç	Boy: 5-6 m Tepe Tacı: 4-6 m	9	Görsel etki.
<i>Acer platanoides</i>	Çınar Yapraklı Akçaağaç	Boy: 20-25 m Tepe Tacı: 10-15 m	9	Ana aksın vurgulanması.
<i>Betula pendula</i> "Youngii"	Sarkık Dallı Huş	Boy: 10-15 m Tepe Tacı: 5-10 m	1	Görsel etki.
<i>Buxus sempervirens</i>	Adi Şimşir	Boy: 3-4 m Tepe Tacı: 2-3 m	88	Çit bitkilendirmesi.
<i>Catalpa bignonioides</i>	Büyük Yapraklı Katalpa	Boy: 15-20 m Tepe Tacı: 8-10 m	20	Gölgeleme.
<i>Cercis siliquastrum</i>	Erguvan	Boy: 4-5 m Tepe Tacı: 2-3 m	5	Görsel etki.
<i>Corunus alba</i>	Ak Kızılcık	Boy: 2-3 m Tepe Tacı: 1,5-2 m	30	Sınır elemanı.
<i>Cupressus macrocarpa</i> "Goldcrest"	Limoni Servi	Boy: 8-10 m Tepe Tacı: 2-3 m	31	Yol ağaçlandırması, görsel etki.

<i>Euonymus fortunei</i>	Şimşir Yapraklı Taflan	Boy: 60 cm-1 m Tepe Tacı: 40-80 cm	205	Sınır elemanı.
<i>Forsythia intermedia</i>	Çin Altın Çanı	Boy: 1-2,5 m Tepe Tacı: 1-1,5 m	28	Görsel etki, renk etkisi.
<i>Hydrangea macrophylla</i>	Ortanca	Boy: 0.5-1,5 m Tepe Tacı: 0.5-1,5 m	20	Görsel etki, girişin vurgulanması.
<i>Lagerstroemia indica</i>	Oya Ağacı	Boy: 4-6 m Tepe Tacı: 2.5-3,5 m	9	Görsel etki, yol ağaçlandırması.
<i>Laurus nobilis</i>	Akdeniz Defnesi	Boy: 4-6 m Tepe Tacı: 4-5 m	5	Görsel etki, koku etkisi.
<i>Mahonia aquifolium</i>	Sarı Boya Çalısı	Boy: 1. 5-2 m Tepe Tacı: 1-1.5 m	43	Görsel etki, renk etkisi.
<i>Morus nigra</i> "Pendula"	Sarkık siyah Dut	Boy: 3-5 m Tepe Tacı: 2-3 m	7	Görsel etki.
<i>Picea pungens</i>	Mavi Ladin	Boy: 15-20 m Tepe Tacı: 5-8 m	1	Görsel etki, renk etkisi.
<i>Prunus cerasifera</i> "Pissardii"	Süs Eriği	Boy: 8-10 m Tepe Tacı: 4-5 m	4	Görsel etki, renk etkisi.
<i>Prunus serrulata</i> "Kanzan"	Japon Süs Kirazı	Boy: 8-10 m Tepe Tacı: 4-5 m	7	Görsel etki, renk etkisi.
<i>Sambucus nigra</i>	Kara Mürver	Boy: 4-7 m Tepe Tacı: 3-4 m	2	Görsel etki.
<i>Tamarix</i>	Yaz Ilgını	Boy: 3-5 m Tepe Tacı: 2-3 m	10	Görsel etki, meydanın vurgulanması.

4. Sonuç

Plansız ve bilinçsiz alan kullanımları, kaynakların zarar görmesine neden olmakta veya alandan elde edilebilecek maksimum faydaya ulaşılamamaktadır. Kentsel açık ve yeşil alanların planlı kullanımı tüm canlılar için yarar sağlamaktadır.

Projede, alanın doğal ve kültürel değerleri ile sahip olduğu potansiyel korunarak geliştirilmiştir. Böylece alan, kent halkının çeşitli rekreatif faaliyetlerde bulunabilmesi için uygun hale getirilmiştir. Proje uygulandığında, alanın geçmişinde yer alan ve Nixsar kimliğini de vurgulayan doğal su kaynağının eski önemi de tekrar gün yüzüne çıkacaktır. Özellikle son yıllarda kapalı ortamlarda ve kentin yoğun yaşamında insanların doğaya sığınabildiği bir alan kazanımı sağlanacaktır.

Ayvaz Park Peyzaj Tasarım Projesi kentin ve alanın doğal ve kültürel peyzaj özelliklerinin korunması, geliştirilmesi ve sürdürülebilir kullanımı açısından önem taşımaktadır. Bunun yanı sıra bu özelliklerin, kent kimliği desteklenerek gelecek nesillere ulaştırılması konusunda da önemli katkı sağlamaktadır. Ayrıca kültürel peyzajdan destek alan bir bakış açısıyla yapılan uygulamalar kent, kentli ve doğal peyzaj

arasındaki bağı güçlendirmeleri bakımından da değerlidir.

Projenin hazırlanma aşamasının yerinde atölye çalışması şeklinde gerçekleştirilmesi, yerel halk ve kullanıcılar ile yerel yönetimlerin fikirlerinin projenin oluşturulmasındaki her aşamada dikkate alınması projenin uygulanabilirliğini ve başarısını artırmıştır. Projenin oluşturulması esnasında halk alanı tekrar hatırlamış ve kullanım isteği uyanmıştır. Çalışmanın bu yönü projenin başarısını artırmıştır.

Teşekkür

Bartın Üniversitesi Orman Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü 2018-2019 eğitim-öğretim yılı bahar yarıyılı PEM 320 Peyzaj Tasarımı Proje IV dersi kapsamında üretilen projenin arazi ve stüdyo çalışmalarında yardımcı olan Ali Can DURMUŞ ve Ferdi KÖSEOĞLU'na teşekkür ederiz.

Kaynakça

- [1] Jepson EJ. Sustainability and planning: Diverse concepts and close associations, Journal of Planning Literature 2001; 15(4): 499-510.

- [2] Benson JF. What is the alternative? Impact assessment tools and sustainable planning, *Impact Assessment and Project Appraisal* 2003; 21(4): 261-280.
- [3] Benli B. Edirne ili merkez ilçe yeşil alan sistemlerinin peyzaj mimarlığı ilkeleri yönünden irdelenmesi, *Trakya Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Dergisi B Serisi* 2002; 3(1): 47-59.
- [4] Güngör S. Yaşlı bireyler açısından peyzaj tasarımının Konya Japon Parkı örneğinde incelenmesi, *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tarım Bilimleri Dergisi* 2019; 29(Özel Sayı): 54-62.
- [5] Karaman A. Kentsel peyzaj içinde yüksek yapı tasarım ilkeleri: İstanbul üzerinde gözlemler ders notları, *Mimar Sinan Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, İstanbul*, 1991.
- [6] Güler T., Şahnagil S., Güler H. Kent kimliğinin oluşturulmasında kültürel unsurların önemi: Balıkesir üzerine bir inceleme, *PARADOKS Ekonomi, Sosyoloji ve Politika Dergisi* 2016; 12(Özel Sayı): 86-104.
- [7] Alevkayalı A., Uzun A. Kent kimliği oluşmasında üniversite öğrencileri-yerel halk ilişkisi: Balıkesir Üniversitesi/Kenti örneği, *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 2020; 47: 281-302.
- [8] Oktay D. Kent kimliğine bütüncül bir bakış, *İdeal Kent* 2011; 3: 8-19.
- [9] Oktay D. The quest for urban identity in the changing context of the city: Northern Cyprus Cities 2002; 19(4): 261-271.
- [10] Dağ V., Mansuroğlu S. Turizm alanlarının kent kimliğine etkisi: Denizli kenti örneği, *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 2020; 24(2): 589-604.
- [11] Lynch K. *The Image of the City*, Cambridge: MIT Press; 1960.
- [12] Balkan Y., Aykaç F. İzmir Büyükşehir Belediyesi İzmir Liman Bölgesi için kentsel tasarım uluslararası fikir yarışması-mansiyon ödülü açıklama raporu, *Ege Mimarlık Dergisi* 2002; 1(40-41): 1-65.
- [13] Tokat Valiliği, Tokat Valiliği internet sitesi: <http://www.tokat.gov.tr/tokatta-tarimtoprak-ve-turizm> (27.07.2020).
- [14] Ünal Ç. Şehir coğrafyası açısından Tokat, *Erzurum: Aktif Yayınevi*; 2004.
- [15] Toprak Ö., Şahin H. Niksar (Tokat) yöresinin jeodeğerleri, *Türkiye Jeoloji Bülteni* 2017; 60 (1): 129-143.
- [16] TÜİK, Türkiye İstatistik Kurumu, adrese dayalı nüfus kayıt sistemi 2019 sonuçları: <https://biruni.tuik.gov.tr/medas/?locale=tr> (10.07.2020).
- [17] Orhunbilge N. Örneklemeye yöntemleri ve hipotez testleri. *Avcıol Basım Yayın*; 2000.
- [18] Cengiz Gökçe G., Açıksöz S., Turizmin kültürel peyzaj bileşenleri ve kırsal kimlik üzerine etkisi: Nallıhan-Beydili Köyü örneği. II. ISEM Bildiriler Kitabı, 24-26 Ekim 2014, sayfa no: 1059-1068, Adıyaman.